

Till föräldrar som har funderingar kring vitamin K-profylax

Vitamin K är nödvändigt för att blodet ska kunna levra sig och därmed förhindra livshotande blödningar (**K** står för **koagulation**, det vill säga levringsförmåga). Nyfödda barn har låga nivåer av vitamin K och vissa barn kan därför drabbas av blödningar. Trots att blödning orsakad av vitamin K-brist är sällsynt så är detta tillstånd allvarligt och kan bli *livshotande* då det ofta rör sig om en *hjärnblödning*.

Den allmänna rekommendationen är därför att alla nyfödda barn i Sverige får en injektion av vitamin K direkt efter födel- sen för att minimera risken för allvarlig blödning.

Det finns inga vetenskapliga data som talar för att vitamin K-injektion till nyfödda skulle ha några negativa effekter på barnets hälsa, tvärtom har det visat sig vara det säkraste sättet för att förebygga allvarliga blödningar.

Som vårdnadshavare kan du bestämma att ditt barn inte ska få vitamin K-injektion. Det är då viktigt att du pratar med din barnmorska eller barnläkare innan du fattar beslut så att du får mer information, även om alternativa sätt att ge vitamin K.

Vare sig du bestämmer dig för att ditt barn ska få vitamin K-injektion eller inte – *kontakta alltid vårdpersonal utan dröjsmål*, om du noterar en oförklarlig blödning eller andra symtom hos ditt barn, som till exempel:

- Sivande blod från navelstumpen.
- Fortsatt sivande blödning från stickställen efter blodprovstagning (som efter PKU-provet).

- Blåmärken på huden.
- Näsblod.
- Förekomst av blod i urin, avföring eller kräkning.
- Kramper eller medvetslöshet som kan vara tecken till hjärnblödning.

Var även observant om ditt barn har synlig gulsot som varar mer än två veckor eller om avföringen är avfärgat (vitaktig) och urinen är mörk. Detta kan nämligen vara uttryck för leverproblem som i sin tur ökar risken för blödning.

Vanliga frågor

Gör sprutan ont?

Det nyfödda barnet har mycket höga halter stresshormoner strax efter en normal förlossning. Stresshormonerna motverkar smärtupplevelsen som K-vitamininjektion medför när den ges under första levnadstimmarna.

Har sprutan några biverkningar?

Konaktion Novum är en väl beprövad intramuskulär behandling sedan 1961. Allergiska reaktioner och hudreaktion efter nålsticket har rapporterats men är mycket sällsynta.

Kan K-vitaminsprutan ge cancer?

Spekulationer om det ledde till olika studier och forskning, både i Sverige och internationellt som avskrev sambandet mellan K-vitamin och barncancer. Alltså ingen ökad risk.

Kan man inte ge K-vitamin via munnen i stället för injektion?

Det kan man, men upptaget i kroppen är då sämre så man måste upprepa dosen varje vecka i tre månader. Dessutom har den orala behandlingen sämre effekt på de eventuella förekommande blödningarna (< 24 timmars ålder) i skalle och buk. Den risken ökar om modern har stått på vissa läkemedel mot epilepsi, tuberkulos, vissa antibiotika eller mediciner som påverkar koagulationsförmågan, antikoagulantia. En enda injektion efter födseln täcker hela detta behov.